

अग्रता क्रमः

२९

विभागः शिक्षण विभाग

तारांकित प्रश्न क्रमांकः १५/०४/२३५५

विधानसभा गृहमां जवाब

आपवानी तारीखः २८/०२/२०२४

पंढरमी गुजरात विधानसभा
योथुं सत्र

प्रश्न शिर्षकः अमदावाद शहेरनी शाणाओनी ई मंजूरी बाबत

प्रश्न पुछनार मान. धारासल्यश्रीनुं नाम
तथा तेमनो मत विस्तारः श्री शैलेष मनुभाई परमार
(दाणीलीमडा)

29

અમદાવાદ શહેરની શાળાઓની ફી મંજૂરી બાબત

* 15/4/2355 શ્રી શૈલેષ મનુભાઈ પરમાર (દાણીલીમડા): માનનીય શિક્ષણ મંત્રીશ્રી (પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને પ્રૌઢ શિક્ષણ) જણાવવા કૃપા કરશે

કે:-

પ્રશ્ન	જવાબ
(૧) તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ અમદાવાદ ઝોનની ફી નિર્ધારણ સમિતિ દ્વારા શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે અમદાવાદ શહેરની કેટલી શાળાઓની ફી મંજૂર કરવાની બાકી છે,	(૧) તા.૩૧-૧૨-૨૦૨૩ ની સ્થિતિએ અમદાવાદ ઝોનની ફી નિર્ધારણ સમિતિ દ્વારા શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે અમદાવાદ શહેરની ૧૦ (દસ) શાળાઓની ફી મંજૂર કરવાની બાકી છે.
(૨) ઉક્ત ફી મંજૂર કરવાની બાકી રહેવાના કારણો શાં છે, અને	(૨) અમદાવાદ ઝોનની ફી નિર્ધારણ સમિતિ અંતર્ગત ફી નિર્ધારણ માટે શાળાઓની સંખ્યા વધુ હોવાથી તેમજ રૂબરૂ સુનાવણીની માંગ શાળાઓ તરફથી વધારે આવતી હોવાથી સુનાવણી અને આખરી આદેશોની પ્રક્રિયા સમય માંગી લે છે. ઉપરાંત શાળાઓ દ્વારા દરખાસ્તોમાં અધુરી વિગતો / આધારો પૂરતા રજૂ થયેલ ન હોય, તેવા કિસ્સાઓમાં આધારો મંગાવવાની પ્રક્રિયા પણ થતી હોય છે. આમ સુનાવણીની પ્રક્રિયા સમય માંગી લેતી હોય છે.
(૩) ઉક્ત સ્થિતિએ ઉક્ત બાકી શાળાઓની ફી ક્યાં સુધીમાં મંજૂર કરવામાં આવશે?	(૩) ફી નિયમન સમિતિ દ્વારા ફી મંજૂર કરવાની બાકી શાળાઓની ફાઈલોને પ્રાથમિકતા આપી આ કામ બનતી ત્વરાએ નિયમાનુસાર કરવામાં આવશે.

તારાંકિત પ્રશ્ન ક્રમાંક: ૧૫/૦૪/૨૩૫૫

પ્રભારી ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રી શૈલેષ મનુભાઈ પરમાર (દાણીલીમડા)

પૂરક પ્રશ્ન પૂછનાર ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રીમતિ દર્શનાબેન વાઘેલા (અસારવા)

પ્રશ્ન-૧ ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) નિયમો-૨૦૧૭ ક્યારથી અમલમાં આવ્યા? અને તેમાં કયા પ્રકારની શાળાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે?

જવાબ :

ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) નિયમો-૨૦૧૭,
૨૫ એપ્રિલ, ૨૦૧૭ થી અમલમાં આવ્યા.

- સદર નિયમમાં રાજ્યમાં ચાલતી પૂર્વ પ્રાથમિક, પ્રાથમિક, ઉચ્ચ પ્રાથમિક, માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક તમામ સ્વનિર્ભર શાળાઓને સાંકળી લેવામાં આવેલ છે.
- ગુજરાત બોર્ડ, CBSE બોર્ડ, IB બોર્ડ, ICSE બોર્ડ તેમજ અન્ય બોર્ડની મંજૂરીઓવાળી શાળાઓનો ફી નિર્ધારણ સમિતિમાં સમાવેશ કરેલ છે.
- સાર્વજનિક ટ્રસ્ટ અધિનિયમ-૧૮૬૦ અને ૧૯૫૦ હેઠળ નોંધાયેલી તેમજ કંપની એક્ટ નીચે નોંધાયેલી શાળાઓનો સમાવેશ કરેલ છે.

તારાંકિત પ્રશ્ન ક્રમાંક: ૧૫/૦૪/૨૩૫૫

પ્રભારી ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રી શૈલેષ મનુભાઈ પરમાર (દાણીલીમડા)

પૂરક પ્રશ્ન પૂછનાર ધારાસભ્યશ્રીનું નામ: શ્રી અમિતભાઈ શાહ (એલીસબ્રીજ)

પ્રશ્ન-૨ ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ અંતર્ગત ફી નક્કી કરવા માટે કયા પ્રકારના માપદંડોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે?

જવાબ :

ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ અંતર્ગત ફી નક્કી કરવા માટે આ મુજબના માપદંડો ધ્યાને લેવામાં આવે છે.

- ૧) શૈક્ષણિક સંસ્થાનું સ્થળ
- ૨) શાળા ઉભી કરવા માટે થયેલ મુડી રોકાણ
- ૩) અભ્યાસક્રમનો પ્રકાર
- ૪) ઉપલબ્ધ આંતરમાળખું
- ૫) વહીવટ અને નિભાવ પરનો ખર્ચ
- ૬) સંસ્થાની વૃદ્ધિ અને વિકાસ માટે જરૂરી અને વાજબી ફાજલ ભંડોળ
- ૭) વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા
- ૮) શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓના પગાર- ભથ્થા અને અન્ય લાભો
- ૯) સંસ્થાને મળેલ દાન / સહાય

પુરક પ્રશ્નો:-

પ્રશ્ન-(૧) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ક્યારથી અમલમાં આવ્યો?

જવાબ : ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ શિક્ષણ વિભાગના તા.૨૦/૦૪/૨૦૧૭ ના જાહેરનામાથી તા.૨૦ એપ્રિલ, ૨૦૧૭ થી અમલમાં આવ્યો.

પ્રશ્ન-(૨) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ મુજબ કયા પ્રકારની શાળાઓને આ કાયદાની જોગવાઈ લાગુ પડશે નહીં?

જવાબ : શાળા સાથે જોડાયેલા ન હોય તેવા ઘોડીયા ઘર, બાલમંદિર, પ્લેગ્રુપ, જુનીયર કે.જી., સિનીયર કે.જી. ચલાવતી સંસ્થાને આ કાયદાની જોગવાઈ લાગુ પડશે નહીં.

પ્રશ્ન-(૩) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ હેઠળ ફી નિયમન સમિતિની રચના કેટલા ઝોનમાં કરવામાં આવી છે? તે ઝોનમાં કયા કયા જિલ્લાઓનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે?

જવાબ : આ કાયદા હેઠળ ભૌગોલિક જિલ્લાઓ ધ્યાને લઈને ૦૪ ઝોનમાં ૦૪ ફી નિયમન સમિતિઓની રચના કરવામાં આવેલ છે. જેમાં ઝોનવાર નીચે મુજબ જિલ્લાઓનો સમાવેશ થાય છે.

ક્રમ	અમદાવાદ ઝોન	વડોદરા ઝોન	રાજકોટ ઝોન	સુરત ઝોન
૧	અમદાવાદ શહેર	વડોદરા	રાજકોટ	સુરત
૨	અમદાવાદ ગ્રામ્ય	ખેડા	સુરેન્દ્રનગર	વલસાડ
૩	ગાંધીનગર	આણંદ	જુનાગઢ	તાપી
૪	મહેસાણા	મહીસાગર	ગીર સોમનાથ	નર્મદા
૫	પાટણ	પંચમહાલ	જામનગર	ડાંગ
૬	સાબરકાંઠા	દાહોદ	દેવભૂમિ ઢ્ઢારકા	ભરૂચ
૭	બનાસકાંઠા	છોટા ઉદેપુર	અમરેલી	નવસારી
૮	અરવલ્લી		પોરબંદર	
૯			ભાવનગર	
૧૦			મોરબી	
૧૧			બોટાદ	

પ્રશ્ન-(૪) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ હેઠળ ફી નિયમન સમિતિમાં કોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે?

જવાબ : ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ના કાયદા હેઠળ કેટલાક ચોક્કસ જિલ્લાઓ મળીને ઝોન કક્ષાએ એક સમિતિ બનાવવામાં આવે છે. સમિતિના સભ્યો આ મુજબના હોય છે.

- અધ્યક્ષ : નિવૃત્ત હાઈકોર્ટ જજ અથવા ડીસ્ટ્રીક્ટ જજ
(સુપ્રિમ કોર્ટના આદેશાનુસાર)
- સભ્ય :
  - (૧) ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ
  - (૨) સિવિલ એન્જીનીયર / માન્ય વેલ્યુઅર
  - (૩) શિક્ષણશાસ્ત્રી
  - (૪) સ્વનિર્ભર શાળાના એક પ્રતિનિધિ
- કો-ઓર્ડીનેટર : ઝોનના જિલ્લાના જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી
આ સમિતિના કો-ઓર્ડીનેટર

પ્રશ્ન-(પ) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ હેઠળ કયા પ્રકારની શાળાઓમાં ફી ની કેટલી મુક્તિ મર્યાદા (cut of limit) નિયત કરવામાં આવે છે?

જવાબ : ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ની જોગવાઈઓ મુજબ શિક્ષણ વિભાગના તા.૨૮/૦૨/૨૦૧૮ ના જાહેરનામાથી નીચે મુજબની ફી ની મુક્તિ મર્યાદા (cut of limit) નિયત કરવામાં આવે છે.

ક્રમ	સ્વનિર્ભર શાળાનો પ્રકાર	વાર્ષિક ફીની રકમ
૧.	પૂર્વ-પ્રાથમિક અને પ્રાથમિક શાળાઓ	રૂ.૧૫,૦૦૦/-
૨.	માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ (સામાન્ય પ્રવાહ)	રૂ.૨૫,૦૦૦/-
૩.	ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓ (વિજ્ઞાન પ્રવાહ)	રૂ.૩૦,૦૦૦/-

પ્રશ્ન-(૬) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ની હેઠળ શાળા કેવી રીતે અરજી કરી શકે છે?

જવાબ :

- ફી નિર્ધારણ માટે નક્કી કરેલ કટ ઓફ લીમીટ કરતાં ઓછી ફી લેતી શાળાઓએ સોંગદનામું **(નિયત નમૂના ફોર્મ-૪ માં)** રજૂ કરવાનું હોય છે.
- ફી નિર્ધારણ માટે નક્કી કરેલ કટ ઓફ લીમીટ કરતાં વધુ ફી લેવા પાત્ર શાળાઓએ દરખાસ્ત **(નિયત નમૂના ફોર્મ-૨ માં)** કરવાની હોય છે અને તેના આધારે ફી નિયમન સમિતિ દ્વારા દસ્તાવેજોની ચકાસણી કરીને રૂબરૂ સુનાવણી બાદ ફી નિર્ધારિત કરવામાં આવે છે.
- ઉક્ત નિર્ધારિત થયેલ ફી થી નારાજ સંસ્થા / શાળા ફી રીવિઝન સમિતિ સમક્ષ અપીલ **(નિયત નમૂના ફોર્મ-૫ માં)** કરી શકે છે.

પ્રશ્ન-(૭) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ અંતર્ગત નક્કી કરવામાં ફી થી શાળા નારાજ હોય તો અપીલની શી જોગવાઈ છે?

જવાબ :

ઝોનલ ફી નિયમન સમિતિના નિર્ણયથી નારાજ શાળા/સંસ્થા રાજ્યકક્ષાની ફી રીવીઝન સમિતિને નિયત સમય મર્યાદામાં અરજી કરી શકે છે.

શિક્ષણ વિભાગના તા.૨૫/૦૪/૨૦૧૭ ના જાહેરનામાથી રાજ્યકક્ષાની આ મુજબની ફી રીવીઝન સમિતિ બનાવવામાં આવી છે.

- અધ્યક્ષ : નિવૃત્ત હાઈકોર્ટ જજ
- ઉપાધ્યક્ષ : નિવૃત્ત હાઈકોર્ટ જજ (સુપ્રિમ કોર્ટના આદેશાનુસાર)
- સભ્ય :

(૧) સચિવશ્રી (પ્રા. અને મા. શિક્ષણ)

(૨) સચિવશ્રી (નાણાં વિભાગ) / તેના પ્રતિનિધિ

(૩) ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ

(૪) સ્વનિર્ભર શાળાના એક પ્રતિનિધિ.

- સભ્ય સચિવ :

(૫) નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ અથવા

સચિવશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા શિક્ષણ બોર્ડ

ઉક્ત કમિટિના નિર્ણયથી નારાજ સંસ્થા/શાળા નામ. હાઈકોર્ટમાં દાદ માંગી શકે છે.

પ્રશ્ન-(૮) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ અંતર્ગત કયા પ્રકારની ફી ભરવા વાલીઓને ફરજ પાડી શકાતી નથી?

જવાબ : ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ અંતર્ગત શિક્ષણ વિભાગે તા.૧૭/૭/૨૦૧૮ના જાહેરનામાથી નિયત કરેલ નીચે મુજબની ફી ભરવા વાલીઓને ફરજ પાડી શકાતી નથી.

૧)	ટ્રાન્સપોર્ટ ફેસીલીટી	૬)	સ્પીર્મીંગ
૨)	બોર્ડીંગ ફેસીલીટી	૭)	ક્લબ એક્ટિવિટી
૩)	મેસ અને જમવાની ફેસીલીટી	૮)	પુસ્તકો અને સ્ટેશનરી
૪)	પર્યટન ક્ષેત્રનો પ્રવાસ	૯)	કોઈપણ અન્ય પ્રવૃત્તિઓ / સુવિધાઓ જે સંબંધિત બોર્ડની સહ-શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓ / સુવિધાઓનો ભાગ નથી
૫)	ઘોડેસવારી	૧૦)	સરકાર દ્વારા વખતો વખત જાહેર કરવામાં આવેલ હોય તેવી અન્ય પ્રવૃત્તિઓ/ સુવિધાઓ.

પ્રશ્ન-(૯) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ અંતર્ગત કોઈ શાળા તેનો ભંગ કરે તો તે ભંગ બદલ કાયદામાં શું જોગવાઈ છે?

જવાબ :- ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ માં કાયદાના ભંગ અંગે અધિનિયમની કલમ-૧૪ માં આ મુજબની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે.

- પ્રથમવાર કાયદાના ભંગ માટે રૂપિયા પાંચ લાખ સુધીનો દંડ.
- બીજીવાર કાયદાના ભંગ માટે પાંચ લાખથી દસ લાખ રૂપિયા સુધીનો દંડ.
- ત્રીજીવારના કાયદાના ભંગ માટે શાળાને અપાયેલ માન્યતા રદ કરવા / એન.ઓ.સી. પરત ખેંચવાની કાર્યવાહીની થઈ શકે છે.

આ મુજબના દંડની રકમ વસુલ કરવા ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી લીધેલી વધારાની ફી ની બમણી રકમ શાળાએ પરત કરવાની રહે છે. આ રકમની ચુકવણી તે અંગેનો હુકમ મળ્યાની તારીખથી પંદર દિવસમાં કરવાની રહે છે. ત્યારબાદ વસુલાત કરવાની કુલ રકમના એક ટકા પ્રતિદિન, તેજે ભરપાઈ કર્યાની તારીખ સુધી દંડ વસુલ કરવામાં આવશે. જો આ રકમ ત્રણ મહિનાની મુદત સુધીમાં ભરપાઈ કરવામાં નહીં આવે તો, તે રકમ જમીન મહેસુલની બાકી લેણાની બાકી રકમ તરીકે ગણીને વસુલ કરવામાં આવશે.

પ્રશ્ન-(૧૦) જો શાળા ફી નિયમન સમિતિએ મંજૂર કરેલ ફી કરતા વધુ ફી ઉઘરાવતી હોય તો તે શાળા સામે શી કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે?

જવાબ :-

- શાળા વધુ ફી લે છે એવું માલૂમ પડે તો જે તે જિલ્લાના જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણાધિકારીશ્રી અથવા જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી પાસે અહેવાલ મંગાવવામાં આવે છે. અહેવાલ મળ્યેથી ખરેખર શાળાએ ફી નિયમન સમિતિએ મંજૂર કર્યા કરતાં વધુ ફી લીધેલ હોવાનું ફલિત થતું જણાય તો તેની રૂબરૂ સુનાવણીની તક આપ્યા પછી વિદ્યાર્થી પાસે વધુ લીધેલ ફી રીફંડ કરવા હુકમ કરવામાં આવે છે તેમ છતાં જો શાળા દ્વારા ફી રીફંડ કરવામાં ન આવે તો કાયદાની કલમ-૧૪ મુજબ ફી નિયમન સમિતિ દ્વારા આ મુજબ કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે.

- પ્રથમવાર કાયદાના ભંગ માટે રૂપિયા પાંચ લાખ સુધીનો દંડ.
- બીજીવાર કાયદાના ભંગ માટે પાંચ લાખથી દસ લાખ રૂપિયા સુધીનો દંડ.
- ત્રીજીવારના કાયદાના ભંગ માટે શાળાને અપાયેલ માન્યતા રદ કરવા / એન.ઓ.સી. પરત ખેંચવાની કાર્યવાહીની થઈ શકે છે.
- ઉપરોક્ત રકમ વસુલ કરવા ઉપરાંત વિદ્યાર્થીઓ પાસેથી લીધેલી વધારાની ફી ની બમણી રકમ હુકમ મળ્યાની તારીખથી પંદર દિવસમાં શાળાએ પરત કરવાની રહેશે.

પ્રશ્ન-(૧૧) નામ.ગુજરાત હાઈકોર્ટના SCA (સ્પેશીયલ સિવિલ એપિલકેશન) No.2356 of 2021 અને તેની સાથેના ગૃપ ઓફ મેટર્સના તા.૨૨/૦૭/૨૦૨૨ ના રોજ ચુકાદા અન્વયે શાળાઓ વધુ ફી ઉઘરાવે છે.

જવાબ :-

- આ ચુકાદામાં જે શાળાઓ નામદાર હાઈકોર્ટમાં પીટીશન દાખલ કરેલ હતી, તે શાળાઓના ચાર ઝોનલ ફી નિયમન સમિતિઓ અને ફી રીવિઝન સમિતિ, ગાંધીનગરના હુકમો નામદાર હાઈકોર્ટે રદ કરેલ છે અને તેઓની દરખાસ્તો નવેસરથી સાંભળવા/પૂર્તતા મેળવી ૧૨ અઠવાડીયામાં પુનઃ ફી નિર્ધારણ કરવા ચારેય ઝોનલ ફી નિયમન સમિતિઓને કેસ રીમાન્ડ કરેલ.
- ચારેય ઝોનલ ફી નિયમન સમિતિઓએ નામદાર હાઈકોર્ટના ચુકાદા મુજબ શાળાઓને પુનઃ સાંભળી ફી નિર્ધારણના નિર્ણયો કરેલ છે.
- નામ. ગુજરાત હાઈકોર્ટના SCA (સ્પેશીયલ સિવિલ એપિલકેશન) No. 2356 of 2021 અને તેની સાથેના ગૃપ ઓફ મેટર્સ કુલ-૪૩ કેસોના ઝોનવાઈજ પીટીશનની વિગત આ મુજબ છે.

અમદાવાદ ઝોન	વડોદરા ઝોન	રાજકોટ ઝોન	સુરત ઝોન	કુલ
૧૬	૨૧	૧	૫	૪૩

પ્રશ્ન-(૧૨) ડી ની મુક્તિ મર્યાદા (cut of limit) માં ફેરફાર કરવા ઇકત સ્વનિર્ભર શાળાના સંચાલકોએ જ કરેલ રજુઆત અન્વયે સરકારશ્રી ડીના સ્લેબમાં વધારો કરવા માગે છે?

જવાબ :-

- વિવિધ ખાનગી શાળા સંચાલકો સિવાય શાળા, શિક્ષકો, વાલી, વાલી મંડળો, નાગરિકો તથા વિવિધ પક્ષકારો ઢ્વારા ડી ની મુક્તિ મર્યાદા (cut of limit) માં ફેરફાર કરવાની રજુઆતો સરકારશ્રીને મળેલ છે.
- હાલમાં સ્લેબમાં સુધારા કરવાનો નિર્ણય થયેલ નથી.

પ્રશ્ન-(૧૩) ફી ની મુક્તિ મર્યાદા (cut of limit) માં ફેરફાર કરવાની રજુઆતો અન્વયે સરકારશ્રીએ શી કાર્યવાહી કરી છે?

જવાબ : ફી ની મુક્તિ મર્યાદા (cut of limit) માં ફેરફાર કરવાની રજુઆતો/સૂચનો/આવેદનો અન્વયે સરકારશ્રીએ ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળાઓ (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ની કલમ-૯(૧) હેઠળ ફીના લઘુત્તમ દર (કટ ઓફ લીમીટ) નક્કી કરવા તેમજ અન્ય જાહેર હિતલક્ષી વિવિધ સૂચનો/નીતિ વિષયક બાબતો અંગે અધ્યક્ષશ્રી, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડના અધ્યક્ષ પદે સમિતિની રચના કરેલ છે.

- સમિતિમાં આ મુજબ સભ્યો રહેશે :

(૧)	અધ્યક્ષશ્રી, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર	સમિતિના અધ્યક્ષશ્રી
(૨)	નિયામકશ્રી, કમિશનરશ્રી શાળાઓની કચેરી, ગાંધીનગર	સભ્યશ્રી
(૩)	નિયામકશ્રી, પ્રાથમિક શિક્ષણ, ગાંધીનગર	સભ્યશ્રી
(૪)	સંયુક્ત શિક્ષણ નિયામકશ્રી (૧૦+૨ ઘટક), કમિશનરશ્રી શાળાઓની કચેરી, ગાંધીનગર	સભ્યશ્રી
(૫)	સચિવશ્રી, ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર	સભ્ય સચિવશ્રી
(૬)	ચીફ કો-ઓર્ડિનેટર અને જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, અમદાવાદ (શહેર)	સભ્યશ્રી
(૭)	ચીફ કો-ઓર્ડિનેટર અને જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, સુરત	સભ્યશ્રી
(૮)	ચીફ કો-ઓર્ડિનેટર અને જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, વડોદરા	સભ્યશ્રી
(૯)	ચીફ કો-ઓર્ડિનેટર અને જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, રાજકોટ	સભ્યશ્રી

પ્રશ્ન-(૧૪) ફી ની કટ ઓફ લીમીટ (લઘુત્તમ મર્યાદા) નક્કી કરવા રચાયેલ સમિતિ અન્વયે શી કાર્યવાહી કરવામાં આવી?

જવાબ: આ સમિતિ દ્વારા કામગીરી શરૂ કરવામાં આવેલ છે. ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ દ્વારા સ્વનિર્ભર (ખાનગી) શાળાઓની ફી નિર્ધારણમાંથી મુક્તિ સંબંધિત વિવિધ શ્રેણીઓ (કેટેગરી) માટે ફી ની કટ ઓફ લીમીટ (લઘુત્તમ મર્યાદા) નક્કી કરવા સમિતિને સૂચનો/ રજુઆતો/આવેદન મોકલવા અંગે અખબારી યાદી પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવેલ.

- સમિતિને વિવિધ ખાનગી શાળા સંચાલકો, શાળા, શિક્ષકો, વાલી, વાલી મંડળો, નાગરિકો તથા વિવિધ પક્ષકારો પાસેથી સૂચનો/ રજુઆતો/આવેદનો મળેલ છે.
- આ તમામ સૂચનો/રજુઆતો/આવેદનો પરત્વે સમિતિને ગહન ચર્ચા-વિચારણા કરવા તથા સદર બાબત ગુજરાતના સમગ્ર શાળા, વાલીઓ, વિદ્યાર્થીઓને બહોળી માત્રામાં અસર કરતી હોઈ સમિતિ તેનો નિર્ણય/અહેવાલ સરકારશ્રીને રજૂ કરશે. કાર્યવાહી હાલ ચાલુ છે.

પ્રશ્ન-(૧૫) ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ને શાળામંડળોએ પડકારેલ, જેની હાલની સ્થિતિ શું છે?

જવાબ:

- ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ ના કાયદાને પડકારવા શાળામંડળ તેમજ શાળાઓ નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં પીટીશન દાખલ કરેલ હતી. જે નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે તા.૨૭/૧૨/૨૦૧૭ ના રોજ ઉક્ત કાયદાને અનુસરવા ચૂકાદો આપેલ હતો.
- ગુજરાત સ્વનિર્ભર શાળા (ફી નિયમન) અધિનિયમ-૨૦૧૭ સામે હાલમાં નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટમાં સ્પેશિયલ લીવ પીટીશન નં.૩૧૪/૨૦૧૮ ચાલી રહી છે. જેના તા.૧૨/૦૪/૨૦૧૯ ના આદેશ મુજબ ફી નિયમન સમિતિએ નક્કી કરેલ ફી શાળા / સંસ્થાએ લેવાની થાય છે, તેમ જણાવેલ છે.
- સદર પીટીશન નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટમાં હાલમાં ન્યાયાધીન છે.

પૂરક માહિતી

પ્રશ્ન-(૧) જે શાળાઓએ વધુ ફી લેત પુરવાર થઈ હોય તે શાળાઓ સામે કેટલો દંડ કરવામાં આવેલ છે?

જવાબ :- જે શાળાઓએ વધુ ફી લેતી પુરવાર થઈ હોય તે શાળાઓ સામે આ મુજબ દંડ કરવામાં આવેલ છે.

ક્રમ	શાળાનું નામ	જિલ્લો	દંડની રકમ (રૂ.)	વર્ષ
૧.	અક્ષર પબ્લીક સ્કુલ	વડોદરા	૧,૦૦,૦૦૦ (એક લાખ રૂપિયા)	૨૦૨૦
૨	પોદાર ઈન્ટરનેશનલ સ્કુલ	વડોદરા	૧,૦૦,૦૦૦ (એક લાખ રૂપિયા)	૨૦૨૦
૩	પોદાર વર્લ્ડ સ્કુલ	વડોદરા	૨,૦૦,૦૦૦ (બે લાખ રૂપિયા)	૨૦૨૦
૪	હનુમંત સ્કુલ મહુવા	ભાવનગર	૫૦,૦૦૦ (પચાસ હજાર)	૨૦૨૩
૫	શ્રી પી. વી. મોદી હાઈસ્કુલ	જામનગર	૨,૫૦,૦૦૦ (બે લાખ પચાસ હજાર)	૨૦૨૩

પ્રશ્ન-(૨) રાજ્યમાં છેલ્લા બે વર્ષમાં વધુ ફી લેતી કેટલી શાળાઓની ફરિયાદો સંબંધિત ફી નિયમન સમિતિઓને મળી? અને કેટલી ફરિયાદોનું નિવારણ થયેલ છે?

જવાબ :-

રાજ્યમાં છેલ્લા બે વર્ષમાં વધુ ફી લેતી શાળાઓની ફરિયાદો અને ફરિયાદોનું નિવારણની વિગત આ મુજબ છે.

ક્રમ	ઝોન	તા.૦૧/૦૧/૨૦૨૨ થી તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૨			તા.૦૧/૦૧/૨૦૨૩ થી તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩		
		મળેલ ફરિયાદ સંખ્યા	નિકાલ કરેલ ફરિયાદ સંખ્યા	બાકી	મળેલ ફરિયાદ સંખ્યા	નિકાલ કરેલ ફરિયાદ સંખ્યા	બાકી
૧.	અમદાવાદ ઝોન	૦૮	૦૮	૦૦	૦૬	૦૬	૦૦
૨.	વડોદરા ઝોન	૧૫	૧૫	૦૦	૦૮	૦૭	૦૧
૩.	સુરત ઝોન	૦૪	૦૪	૦૦	૦૪	૦૪	૦૦
૪.	રાજકોટ ઝોન	૧૯	૧૯	૦૦	૧૧	૧૧	૦૦
	કુલ	૪૬	૪૬	૦૦	૨૯	૨૮	૦૧

પ્રશ્ન-(૩) રાજ્યમાં છેલ્લા બે વર્ષમાં ફી બાબતે ફી નિયમન સમિતિઓને કેટલી આર.ટી.આઈ. અરજીઓ મળી છે અને કેટલી આર.ટી.આઈ. અરજીઓનો નિકાલ થયેલ છે?

જવાબ :-

રાજ્યમાં છેલ્લા બે વર્ષમાં ફી બાબતે ફી નિયમન સમિતિઓને મળેલ આર.ટી.આઈ. અરજીઓ અને નિકાલ કરેલ આર.ટી.આઈ. અરજીઓની વિગત આ મુજબ છે.

ક્રમ	ઝોન	તા.૦૧/૦૧/૨૦૨૨ થી તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૨			તા.૦૧/૦૧/૨૦૨૩ થી તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩		
		મળેલ આર.ટી.આઈ. સંખ્યા	નિકાલ કરેલ આર.ટી.આઈ. સંખ્યા	બાકી	મળેલ આર.ટી.આઈ. સંખ્યા	નિકાલ કરેલ આર.ટી.આઈ. સંખ્યા	બાકી
૧.	અમદાવાદ ઝોન	૨૪	૨૪	૦૦	૧૬	૧૬	૦૦
૨.	વડોદરા ઝોન	૩૯	૩૯	૦૦	૫૫	૫૫	૦૦
૩.	સુરત ઝોન	૨૬	૨૬	૦૦	૧૮	૧૮	૦૦
૪.	રાજકોટ ઝોન	૦૬	૦૬	૦૦	૦૫	૦૫	૦૦
	કુલ	૯૫	૯૫	૦૦	૯૪	૯૪	૦૦

પ્રશ્ન-(૪) ફી નિયમન સમિતિઓમાં ફી માટે કેટલી શાળાઓની એફીડેવીટ અને દરખાસ્તો મળેલ છે ?

જવાબ :- શૈક્ષણિક વર્ષ-૨૦૨૩-૨૪ માટે ફી નિયમન સમિતિઓ દ્વારા શાળાઓની ફી નક્કી કરેલ શાળાઓની ઝોનવાઈઝ સંખ્યા દર્શાવતું પત્રક

(તા.૩૧/૧૨/૨૦૨૩ અંતિત)

ક્રમ	ઝોન	ગુજરાત બોર્ડ સાથે એફીલેટેડ શાળાઓની સંખ્યા	અન્ય બોર્ડ સાથે એફીલેટેડ શાળાઓની સંખ્યા (બોર્ડના પ્રકારની વિગત સાથે)				કુલ ખાનગી શાળાઓની સંખ્યા	દરખાસ્ત			એફીડેવીટ			
			સી. બી. એસ. ઈ.	આઈ. સી. એસ. ઈ.	આઈ. બી.	અન્ય		ફી ની દરખાસ્ત કરેલ શાળાઓની સંખ્યા		કુલ શાળાઓની સંખ્યા	એફીડેવીટ કરેલ શાળાઓની સંખ્યા			
								ફી નિયમન સમિતિ દ્વારા ફી નક્કી કરેલ શાળાઓની સંખ્યા	ફી નિયમન સમિતિ દ્વારા ફી નક્કી કરવાની બાકી શાળાઓની સંખ્યા		૧૫,૦૦૦/- સુધી	૨૫,૦૦૦/- સુધી	૩૦,૦૦૦/- સુધી	કુલ શાળાઓની સંખ્યા
૧	અમદાવાદ ઝોન	૪૦૫૪	૧૨૨	૧૦	૦૫	૦૦	૪૧૯૧	૧૦૨	૨૭	૧૨૯	૩૩૮૮	૪૬૬	૨૦૮	૪૦૬૨
૨	વડોદરા ઝોન	૧૫૭૬	૧૮	૦૦	૦૦	૦૦	૧૫૯૪	૩૪	૦૦	૩૪	૧૧૧૯	૩૨૫	૧૧૬	૧૫૬૦
૩	સુરત ઝોન	૨૫૯૨	૧૪૨	૦૮	૦૧	૦૧	૨૭૪૪	૬૫૨	૨૦	૬૭૨	૧૬૯૬	૨૫૦	૧૨૬	૨૦૭૨
૪	રાજકોટ ઝોન	૪૨૦૩	૬૫	૦૨	૦૨	૦૦	૪૨૭૨	૩૫૫	૦૦	૩૫૫	૨૪૦૭	૧૧૭૦	૩૪૦	૩૯૧૭
	કુલ	૧૨૪૨૫	૩૪૭	૨૦	૦૮	૦૧	૧૨૮૦૧	૧૧૪૩	૪૭	૧૧૯૦	૮૬૧૦	૨૨૧૧	૭૯૦	૧૧૬૧૧

अग्रताक्रमः- (१)

(१) श्रीमति दर्शनाबेन वाघेला (असारवा)

(२) श्री अमितभाई शाह (अेलीसब्रीज)